

27 Δεκεμβρίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΚΡΟΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΑΣΠΡΟΜΑΛΛΗ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΕΚ),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόμνημα Αρ. 316)

Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών — Συμμετοχή μέλους του οποίου έληξε η θητεία — Καθιστά τη λειτουργία του Δικαστηρίου έκνομη με συνέπεια το ανυπόστατο και άκυρο της απόφασής του.

Λέξεις και φράσεις — “Θητεία” — Σε σχέση με τη θητεία μέλους του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, σημαίνει υπηρεσία για ορισμένο χρονικό διάστημα. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, κλήθηκε διά υπομνήματος να αποφασίσει αν η συμμετοχή μέλους του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών στην εκδίκαση υπόθεσης μετά τη λήξη της θητείας του καθιστά την απόφαση του Δικαστηρίου ανυπόστατη και άκυρη. 10

Αποφασίστηκε ότι:

(α) Μετά την εκπνοή της θητείας του, το πρώην μέλος χάνει την ιδιότητα του μέλους του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών και συνεπώς η συμμετοχή του στη σύνθεση του Δικαστηρίου μετά τη λήξη της θητείας του καθιστά τη σύνθεση του Δικαστηρίου κακή, με επακόλουθο την έκνομη λειτουργία του. 15 20

(β) Η απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών που εκδόθηκε με συμμετοχή μέλους του οποίου η θητεία είχε λήξει, θα έπρεπε να ακυρωθεί. 25

Η απόφαση παραμερίστηκε, εκδόθηκε διαταγή επανεκδίκασης.

Υπόμνημα.

5 Υπόμνημα από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών (Καλλής, Δ.) με το οποίο καλείται το Ανώτατο Δικαστήριο να αποφασίσει για τις συνέπειες που είχε στη συγκρότηση του ιδίου, το γεγονός ότι μέλος του συμμετείχε στην εκδίκαση και έκδοση απόφασης στην Υπόθεση Αρ. 274/94 μετά τη λήξη της θητείας του χωρίς αυτή να ανανεωθεί.

10 Χρ. Χριστοφίδης, για τους Εφεσείοντες - Καθ' ων η αίτηση.

Γ. Κορφιώτης, για τον Εφεσίβλητο - Αιτητή.

15 Ζένιος Νικολάου και Μαρία Τάπα, εκ μέρους των Εφεσειόντων.

Cur. adv. vult.

20 ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Πικής, Π.

25 ΠΙΚΗΣ, Π.: Το θεθέν με το συμπληρωματικό Υπόμνημα του Δικαστηρίου ζήτημα, αφορά το άρτιο της συγκρότησης του τμήματος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, που επιλήφθηκε της διαφοράς μεταξύ των διαδίκων. Καλείται το Ανώτατο Δικαστήριο να αποφασίσει ως προς τις συνέπειες που είχε στη συγκρότηση του Δικαστηρίου το γεγονός ότι:

30 “Λανθασμένα συμμετείχε στη σύνθεση του Δικαστηρίου που εξέδωσε και εξέδωσε την απόφαση το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου, του οποίου η θητεία έληξε στις 29.5.1995 και δεν ανανεώθηκε, ενώ η ακροαματική διαδικασία περατώθηκε στις 7.6.1995 και συνακόλουθα η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ανυπόστατη και/ή άκυρη;”

35 Ο κ. Ανδρέας Αλεξάνδρου διορίστηκε Μέλος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών για χρονική περίοδο δύο ετών, λήγουσα την 29η Μαΐου, 1995. Κατά τη διάρκεια της θητείας του, ορίστηκε από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ως Μέλος του τμήματος που θα επιλαμβάνονταν της εκδίκασης της αίτησης του
40 Πολύκαρπου Ασπρομάλλη, για την επίλυση της διαφοράς του με τη Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου. Η ακρόαση της υπόθεσης δεν περατώθηκε, όπως προκύπτει, μέσα στα χρονικά όρια της θητείας του. Εντούτοις, συνέχισε να μετέχει ως μέλος του Δικαστηρίου στην εκδίκαση της αίτησης μέχρι την αποπεράτωσή της.

Είναι η θέση των εφεσεσιόντων (καθ' ων η αίτηση), οι οποίοι ζήτησαν την παραπομπή του θέματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, όπως και άλλων θεμάτων, που άπτονται της ουσίας της διαφοράς τα οποία τέθηκαν με το πρώτο υπόμνημα, ότι η συγκρότηση του Δικαστηρίου, μετά την εκπνοή της θητείας του κ. Αλεξάνδρου, ήταν κακή. Ως εκ τούτου, κατέστη αναρμόδιο να επιληφθεί της διαφοράς. 5

Αντίθετα, ο εφεσίβλητος (αιτητής) υποστήριξε ότι το Δικαστήριο παρέμεινε δεόντως συγκροτημένο και μετά τη λήξη της θητείας του κ. Αλεξάνδρου, για το λόγο ότι ο ορισμός του ως Μέλος του Δικαστηρίου, για την εκδίκαση της συγκεκριμένης υπόθεσης, του προσέδωσε την ιδιότητα Μέλους του Δικαστηρίου για όλους τους σκοπούς. 10

Τόσο η δικαιοδοσία, όσο και η συγκρότηση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, καθορίζονται στον περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμο (όπως τροποποιήθηκε από το Ν.5/73) - ο νόμος - ο οποίος προβλέπει για τη σύστασή του. Ο καταρτισμός και η συγκρότηση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών διέπονται από τις διατάξεις του Άρθρου 12 του νόμου, στην ερμηνεία του οποίου επικεντρώθηκαν και τα δύο μέρη. 15 20

Σύμφωνα με το Άρθρο 12(2)(α), το Δικαστήριο συγκροτείται από Πρόεδρο, μόνιμο Μέλος της Δικαστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, και δύο Μέλη, τα οποία αντιπροσωπεύουν την εργοδοτική και εργατική πλευρά, αντίστοιχα. Τα Μέλη του Δικαστηρίου διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, για χρονική περίοδο δύο ετών, από κατάλογο ο οποίος υποβάλλεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ορίζει τα Μέλη τα οποία θα συμμετέχουν στην εκδίκαση της κάθε υπόθεσης, μεταξύ των Μελών του Δικαστηρίου, των οποίων το όνομα αναγράφεται στον πίνακα ο οποίος δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. 25 30

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπέβαλε ότι, αφότου ορίζεται Μέλος να μετέχει στη σύνθεση του τμήματος του Δικαστηρίου που επιλαμβάνεται της συγκεκριμένης υπόθεσης, καθίσταται οργανικό Μέλος του Δικαστηρίου μέχρι την αποπεράτωση της δίκης. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία, εισηγήθηκε, εγκυμονεί κινδύνους για τους θεσμούς της δικαιοσύνης και την ανεξαρτησία της. 35 40

Η απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής στην εκδίκαση αρξαιμένης υπόθεσης, όντως, δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη

απονομή της δικαιοσύνης. Έργο μας, όμως, είναι η ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του νόμου και όχι η αντιμετώπιση κενών ή ατελειών στη νομοθεσία. Αυτές μπορεί να θεραπευθούν μόνο από το νομοθέτη. Συναφείς με τη διάρκεια της υπηρεσίας των Μελών του Δικαστηρίου είναι οι πρόνοιες του Άρθρου 12(11) του νόμου, που προβλέπουν για την συνοπτική και ταχεία εκδίκαση των διαφορών, η επίλυση των οποίων αναφέρεται στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Πρέπει, επίσης, να διευκρινίσουμε ότι, στην προκείμενη υπόθεση, δεν ηγέρθη, ούτε τέθηκε προς εξέταση ζήτημα αντισυνταγματικότητας του νόμου λόγω αντίθεσης των διατάξεων του Άρθρου 12 με τα συνταγματικά θέσμιμα ως προς τη δικαιοσύνη.

Οι εφεσεύοντες υποστήριξαν ότι η ιδιότητα του Μέλους του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή του, κατά πάντα χρόνο, στη σύνθεση οποιουδήποτε τμήματος του Δικαστηρίου.

Το Άρθρο 158 του Συντάγματος εναποθέτει, τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, την ίδρυση, τον καθορισμό της δικαιοδοσίας και τον προσδιορισμό των εξουσιών των πρωτοδίκων Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων στο νομοθέτη. Ο υπό εξέταση νόμος προβλέπει τη σύσταση Πολιτικού Δικαστηρίου, η συγκρότηση του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του. Επομένως, το νόμιμο της συγκρότησης του Δικαστηρίου εξαρτάται από την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του νόμου. Το Άρθρο 12 δε διαχωρίζει τη δίκη σε στάδια, ούτε προσδίδει σε Μέλος το οποίο μετέχει στη σύνθεση του Δικαστηρίου την ιδιότητα του Μέλους διαχρονικά, ή ανεξάρτητα από τη θητεία του. Αντίθετα, το Άρθρο 12(2)(β) ρητά προβλέπει ότι η επιλογή γίνεται πάντοτε από τον πίνακα που καθορίζει τα Μέλη του Δικαστηρίου.

Το Άρθρο 12(8) καθορίζει ότι:

“Η θητεία εκάστου Μέλους είναι διετής, από της ημερομηνίας του διορισμού του, δύναται, όμως, τούτο να επαναδιορίζεται μετά την λήξιν της θητείας αυτού:”

Ο όρος “θητεία” ενέχει στην καθομιλουμένη, όπως και στο κείμενο του νόμου, την έννοια της υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα - (βλ. “ΠΡΩΓΙΑ”, Σύγχρονον Ορθογραφικών Ερμηνευτικών Λεξικών της Ελληνικής Γλώσσας, σελ. 1161). Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα Μέλη υπόκεινται στην πειθαρχική εξουσία του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, όπως προβλέπεται στην επιφύλαξη της παραγράφου (α), και τελούν υπό τους περιορισμούς

που θέτει η παράγραφος (γ) του εδαφίου (8) του Άρθρου 12.

Η απάντησή μας στο τεθέν ερώτημα είναι ότι, μετά την εκπνοή της θητείας του, ο κ. Αλεξάνδρου απώλεσε την ιδιότητα του Μέλους του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών. Συνεπώς, η συμμετοχή του ως Μέλος του Δικαστηρίου, μετά την ημερομηνία εκείνη, κατέστησε τη σύνθεση του Δικαστηρίου κακή, με επακόλουθο την έκνομη λειτουργία του. 5

Ως εκ τούτου, η απόφαση την οποία εξέδωσε πρέπει να παραμεριστεί και η υπόθεση να επανεκδικαστεί. Δεν αδιαφορούμε για τις συνέπειες που ενέχει η απόφασή μας για τα δικαιώματα του αιτητή. Όπως φαίνεται από το εισαγωγικό μέρος του Υπομνήματος, η συμμετοχή του κ. Αλεξάνδρου στη συγκρότηση του Δικαστηρίου οφειλόταν σε λάθος. Λάθος, το οποίο δεν μπορεί να θεραπεύσουμε. Δικαιολογούμε, όμως, να υποβάλουμε εισήγηση για την τροποποίηση του νόμου, ώστε να θεσμοθετείται η συνέχιση της συμμετοχής Μέλους στη διαδικασία μέχρι την αποπεράτωση της δίκης, ανεξάρτητα από τη λήξη της θητείας του. 10 15

Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα. 20

Η απόφαση παραμερίζεται. Εκδίδεται διαταγή επανεκδίκασης.